

EUROPOS KOMISIJA

Briuselis, XXX
KOM(2011) 323

**KOMISIJOS KOMUNIKATAS EUROPOS PARLAMENTUI, TARYBAI IR AUDITO
RŪMAMS**

Komisijos 2010 m. rezultatų valdymo srityje apibendrinimas

KOMISIJOS KOMUNIKATAS EUROPOS PARLAMENTUI, TARYBAI IR AUDITO RŪMAMS

Komisijos 2010 m. rezultatų valdymo srityje apibendrinimas

1. ĮŽANGA

Pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 317 straipsnį Europos **Komisija vykdo biudžetą savo pačios atsakomybe**, neviršydamą nustatytų asignavimų ir atsižvelgdama į patikimo finansų valdymo principus. Priimdama šią apibendrinamąją ataskaitą, Komisija prisiima visą politinę atsakomybę už generalinių direktorių ir tarnybų vadovų vykdomą valdymą, remdamasi jų metinėse veiklos ataskaitose pateiktais patikinimais ir išlygomis. Apibendrinamojoje ataskaitoje Komisija taip pat nurodo svarbiausius valdymo klausimus, kuriuos būtina spręsti pirmiausia, ir veiksmus, kurių reikia imtis, kad būtų pašalinti nustatyti trūkumai.

2009 m., trečius metus iš eilės, **Audito Rūmai pateikė besąlyginę teigiamą nuomonę** dėl konsoliduotųjų ataskaitų. Išlaikyta **teigiama bendro klaidų skaičiaus mažėjimo tendencija**. Pirmą kartą Audito Rūmų skaičiavimais labiausiai tikėtinas viso biudžeto klaidų lygis yra 2–5 %. Audito Rūmai taip pat geriau įvertino¹ metinių veiklos ataskaitų kokybę.

Ataskaitos dėl Komisijos valdymo rezultatų apima ne vien ataskaitas dėl klaidų lygio. Dabartinėmis ekonominėmis sąlygomis piliečiai daugiausia dėmesio skiria papildomai naudai ir išlaidų kokybei. Savo metinės veiklos ataskaitose įgaliotieji leidimus suteikiantys pareigūnai I dalyje nurodo, kaip, siekdami Kolegijos nustatytų politikos tikslų ir laikydamiesi patikimo finansų valdymo principų, naudojo finansinius ir žmogiškuosius išteklius, kad skaitytojui būtų aišku, kaip politikos priemonėmis suteikta papildomos naudos ES visuomenei.

Baigdamą rengti savo pasiūlymus dėl kitos daugiametės finansinės programos, Komisija pateiks pasiūlymų dėl patobulinimų, visų pirma susijusių su pasidalijamuoju valdymu, kuri vykdydamos valstybės narės įgyvendina apie 80% biudžeto. Sutartimi dėl Europos Sąjungos veikimo padidinta valstybių narių, kurios vykdydamos biudžetą turi bendradarbiauti su Komisija, atsakomybė, taip pat pabrėžti jų kontrolės bei audito įsipareigojimai².

2. PATIKINIMO PAGRINDO STIPRINIMAS

Kolegija vykdyti biudžetą įgalioja generalinius direktorius ir tarnybų vadovus, kurie, kaip įgaliotieji leidimus suteikiantys pareigūnai, yra atsakingi už patikimą ir veiksmingą išteklių valdymą ir tinkamų bei veiksmingų savo tarnybų kontrolės sistemų užtikrinimą. Generaliniai direktoriai ir tarnybų vadovai apie savo pareigų atlikimą praneša metinėje veiklos ataskaitoje³, į kurią įtraukiamas pasirašytas patikinimo pareiškimas, apimantis finansinių operacijų teisėtumą ir tvarkingumą. Patikinimas – tai objektyvus faktų nagrinėjimas, siekiant parengti nepriklausomą rizikos valdymo, kontrolės ir valdymo procesų veiksmingumo vertinimą. Faktus nagrinėja vadovai, kurie nuolat stebi, kaip veikia vidaus kontrolės sistemos, taip pat

¹ OL C 303, 2010 11 9, 1.27–1.31 skirsniai.

² Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 317 straipsnis.

³ Finansinio reglamento 60 straipsnis.

vidaus bei išorės auditoriai. Rezultatai pateikiami kiekvienoje metinėje veiklos ataskaitoje, kurios yra pagrindinė generalinių direktorių atskaitomybės Kolegijai priemonė.

2.1. Vidaus pertvarkymų poveikis patikinimui

2010 m. metais atlikta daug svarbių pakeitimų ir pertvarkymų. 2009 m. gruodžio 1 d. įsigaliojusia Sutartimi dėl Europos Sąjungos veikimo sukurta Sąjungos vyriausiojo įgaliotinio užsienio reikalams ir saugumo politikai ir Komisijos pirmininko pavaduotojo pareigybė⁴, taip pat konkrečiai nurodyta, kad Vyriausiajam įgaliotiniui padeda **Europos išorės veiksmų tarnyba (EIVT)**. 2010 m. vykdytas pasiruošimas įsteigti EIVT ir 2011 m. sausio 1 d. tarnyba buvo įsteigta. Iš dalies pakeistos tam tikros Finansinio reglamento nuostatos⁵. Komisija ir toliau atsako už biudžeto vykdymą, įskaitant delegacijų vadovų, kurie yra perįgaliotieji leidimus suteikiantys Komisijos pareigūnai, vykdomus veiklos asignavimus.

Paskyrus naują Kolegiją ir **paskirsčius portfelius, kai kurie generaliniai direktoratai buvo pertvarkyti**⁶. Sukurti nauji generaliniai direktoratai: Teisingumo, Vidaus reikalų, Klimato politikos, Energetikos bei Mobilumo ir transporto, o kai kurie direktoratai perkelti iš vienu generalinių direktoratų į kitus. Laikantis Komisijos politikos biudžeto valdymo institucijoms neteikti prašymų dėl naujų etatų, buvo įsteigti bendri išteklių direktoratai ir bendri vidaus audito skyriai (SIAC), taip sudarant sąlygas sutelkti profesinę patirtį ir siekti masto ekonomijos.

Komisija sklandžiai atliko šiuos pakeitimus. Centrinės tarnybos padėjo atnaujindamos aplinkraštį⁷ dėl metinių veiklos ataskaitų rengimo tokiomis aplinkybėmis. Naujiems generaliniams direktoriams jų pirmtakai pateikė perdavimo raštus. Vidaus audito tarnyba išnagrinėjo kelis šių pertvarkymų aspektus, taip prisidedama prie geresnio administravimo ir valdymo.

2.2. Generalinių direktorių ir Kolegijos dialogas

Kiekvienoje⁸ metinės veiklos ataskaitoje aiškiai patvirtinama, kad atsakingam (-iems) Komisijos nariui (-iams) apie svarbiausius metinių veiklos ataskaitų aspektus, įskaitant visas numatytas išlygas, buvo pranešta prieš galutinai pasirašant patikinimo pareiškimą.

⁴ EIVT steigimo sprendimas Tarybai pateiktas balandžio 22 d. Dėl jo vėliau buvo iš dalies pakeistas Finansinis reglamentas ir Tarnybos nuostatai, taip pat priimtas taisomasis biudžetas.

⁵ 2010 m. lapkričio 24 d. Reglamentas (EB) Nr. 1081/2010.

⁶ Apie sprendimus dėl portfelių paskirstymo išrinktasis Komisijos pirmininkas paskelbė 2009 m. lapkričio 27 d.

⁷ Aplinkraštis SEC(2002) 657 buvo pakeistas Aplinkraščiu SEC(2010) 1333, 3 skyrius „Generalinių direktorių ir (arba) tarnybų vadovų, ir (arba) įgaliotųjų leidimus suteikiančių pareigūnų keitimas ir tarnybų veiklos perdavimas ir (arba) pasidalijimas“.

⁸ Žmogiškųjų išteklių ir saugumo GD generalinis direktorius bei Europos personalo atrankos tarnybos direktorius metinėje veiklos ataskaitoje šios informacijos nenurodė, tačiau jie tai tinkamai patvirtino centrinėms tarnyboms skirtame rašte.

Metinės veiklos ataskaitos – tai pagrindinė generalinių direktorių atskaitomybės Kolegijai priemonė ir patikinimo pareiškimų faktų šaltinis. Komisija nurodė Generaliniam sekretariatui ir Biudžeto generaliniam direktoratui toliau teikti gaires generaliniams direktoratams ir tarnyboms, reguliariai peržiūrint galiojančius nurodymus, aiškinamąsias gaires, mokymo priemones, taip pat rengiant tarpusavio peržiūrų posėdžius. Visi generaliniai direktoriai ir tarnybų vadovai raginami aktyviai remti visas centrinių tarnybų remiamas priemones, siekiant geresnės ataskaitų teikimo priemonių kokybės.

2.3. Vidaus auditas

Audito pažangos komitetas (APK) daugiausia dirbo sprenddamas pagrindinius su auditorių nustatyta rizika susijusius klausimus ir pagerino informacijos, susijusios su audito klausimais, įskaitant įmonių sektoriaus klausimus, taip pat kokybinės informacijos apie tai, kaip veiklos planai pagerina bendrą kontrolės aplinką, teikimą Kolegijai. Metinėje ataskaitoje ir informaciniuose pranešimuose APK pranešė Kolegijai, kad padaryta pažanga įgyvendinant dar neįvykdytas priimtas esmines arba labai svarbias audito rekomendacijas, kaip buvo raginama padaryti 2009 m. apibendrinamojoje ataskaitoje. 2010 m., praėjus šešioms mėnesiams po nustatyto termino, visos esminės rekomendacijos buvo įgyvendintos, tačiau dar buvo likę neįgyvendintos 26 labai svarbios rekomendacijos. 97 labai svarbios rekomendacijos buvo priimtos, tačiau jų neįgyvendinimo laikas yra trumpesnis kaip šeši mėnesiai.

Remdamasi APK pateikta informacija, Komisija atkreipė dėmesį į pažangą, padarytą įgyvendinant audito rekomendacijas, ir nurodo tarnyboms tęsti šį darbą. Generaliniai direktoriai ir tarnybų vadovai turėtų užtikrinti, kad dar neįvykdytoms rekomendacijoms būtų skiriamas deramas dėmesys.

2011 m. kovo mėn. Komisijos vidaus audito tarnyba, atsižvelgdama į Finansinio reglamento 86 straipsnio 3 dalį, pateikė 2010 m. metinę vidaus audito ataskaitą.

2011 m. gegužės mėn. Komisijos vidaus audito tarnyba paskelbė savo pirmą bendrąją nuomonę. Ji pagrįsta bendrų vidaus audito skyrių ir Vidaus audito tarnybos 2008–2010 m. atliktu darbu, kuris yra koordinuojamo strateginio audito plano dalis. Nuomonėje daugiausia dėmesio skiriama finansų valdymui. Komisijos Vidaus audito tarnyba mano, kad 2010 m. Komisija nustatė valdymo, rizikos valdymo ir vidaus kontrolės procedūras, tinkamas pagrįstai patikinti, kad bus pasiekti jos finansiniai tikslai, išskyrus tas finansų valdymo sritis, dėl kurių generaliniai direktoriai savo patikinimo pareiškimuose pareiškė išlygų ir dėl kurių buvo pateiktos pastabos dėl rizikos valdymo, susijusios su klaidomis, padarytomis vykdant pagrindines operacijas. Į šią nuomonę neįtraukta Pasaulinės navigacijos palydovų sistemos programa, kurios auditas 2010 m. pabaigoje dar nebuvo baigtas. Visų pirma joje atsižvelgiama į tai, kad vadovai priėmė planus, kuriuos Vidaus audito tarnyba laiko tinkamais spęsti dar neišspręstus su rizika susijusius klausimus, kuriuos per pastaruosius trejus metus nustatė auditoriai, ir įgyvendinti pateiktas rekomendacijas, ir į tai, kad šių planų įgyvendinimas stebimas vadovams rengiant ataskaitas ir atliekant pažangos stebėjimo auditus.

Komisija atkreipė dėmesį į šias ataskaitas, kuriomis Kolegija užtikrinama, kad jos tarnybų valdymo ir vidaus kontrolės rezultatai vertinami teigiamai ir ji pagrįstai patikinama, kad yra pajėgi siekti savo tikslų.

2.4. Tolesnis metinių veiklos ataskaitų aiškumo ir nuoseklumo didinimas

Metinės veiklos ataskaitos yra pagrindinis faktų šaltinis Europos Audito Rūmams ir biudžeto įvykdymą tvirtinančioms institucijoms. Audito Rūmų nuomone, pastaraisiais metais šių ataskaitų kokybė pagerėjo. Savo 2009 m. metinėje ataskaitoje Europos Audito Rūmai visoms Komisijos generalinių direktoratų ir tarnybų metinės veiklos ataskaitoms skyrė A ir B⁹ įvertinimus.

Ilgalaikiai nurodymai dėl metinių veiklos ataskaitų rengimo suderinti dar labiau, siekiant gerinti pagrindžiant patikinimą pateikiamų faktų kokybę ir ataskaitų aiškumą. Centrinės tarnybos ir toliau anksti įsitraukdavo į metinių veiklos ataskaitų rengimo procesą: aptardavo pagrindinius klausimus su generaliniais direktoratais bei tarnybomis ir teikė gaires, reikalingas galutinių tekstų kokybei gerinti. Tarpusavio (išankstiniai) vertinimai vėl pasitvirtino kaip veiksminga priemonė įvairioms to paties lygmens tarnyboms keistis nuomone, kaip savo metinėse veiklos ataskaitose formuluoti daugybę įvairioms sritis svarbių klausimų, kaip užtikrinti nuoseklų požiūrį ir tinkamai šalinti nustatytus trūkumus.

Tarpusavio vertinimu buvo nustatyta keletas aspektų, susijusių su pateikimo, visų pirma bendro argumentavimo, kuriuo grindžiamas patikinimas, ir atskirų elementų teikiamos naudos apibūdinimo, gerinimu. Nustatyti šie aspektai: a) pagrindimas, taikomas tik tais atvejais, kai nustatyta rizikos kontrolės imtis; b) naudojamos imties nustatymo metodikos apibūdinimas ir c) matematiniai metodai, naudojami audito imties rezultatus ekstrapolijuojant visos visuomenės mastu.

Komisija yra pasirengusi nuolatos didinti metinių veiklos ataskaitų aiškumą ir palyginamumą.

3. PATIKINIMAS ATSIŽVELGIANT Į METINES VEIKLOS ATASKAITAS IR GENERALINIŲ DIREKTORIŲ PAREIŠTOS IŠLYGOS

Išnagrinėjusi metines veiklos ataskaitas, ypač kiekvieno generalinio direktoriaus pasirašytus pareiškimus, Komisija pažymi, kad jose **visose pateiktas pagrįstas patikinimas** dėl išteklių naudojimo numatytais tikslais, dėl patikimo finansų valdymo principų laikymosi ir dėl to, kad taikomomis kontrolės procedūromis užtikrinamas reikiamas pagrindinių operacijų teisėtumas ir tvarkingumas. Kai kurie generaliniai direktoriai savo metinėse veiklos ataskaitose nurodė likusius trūkumus ir pareiškė išlygas, tačiau **dėl to nesuabejota bendru pateiktu patikiniu**.

Dvylika generalinių direktorių ir vienos vykdomosios agentūros direktorius savo 2010 m. metinėse veiklos ataskaitose iš viso pareiškė **septyniolika išlygų**. Penkiolika išlygų iš dvidešimt vienos¹⁰ jau buvo pateiktos 2009 m., o 2010 m. pabaigoje vis dar vykdyti su jomis susiję veiksmai; dvi išlygos yra naujos.

⁹ A įvertinimas reiškia, kad generalinio direktoriaus pareiškimе ir metinėje veiklos ataskaitoje pateiktas teisingas finansų valdymo vertinimas tvarkingumo atžvilgiu, B įvertinimas reiškia, kad generalinio direktoriaus pareiškimе ir metinėje veiklos ataskaitoje pateiktas iš dalies teisingas finansų valdymo vertinimas tvarkingumo atžvilgiu, o C įvertinimas reiškia, kad generalinio direktoriaus pareiškimе ir metinėje veiklos ataskaitoje pateiktas neteisingas finansų valdymo vertinimas tvarkingumo atžvilgiu (OL C 303, 2010 m. 11 9, p. 88).

¹⁰ Į šį skaičių įeina patikslinimas, siekiant atsižvelgti į Mobilumo ir transporto ir Energetikos generalinių direktoratų sukūrimą. Praėjusiais metais išlyga, kurią pateikė Transporto ir energetikos generalinis direktoratas, 2009 m. apibendrinamojoje ataskaitoje skaičiuota kaip viena.

Dažniausiai pasitaikantys sunkumai susiję su dotacijų **gavėjams nustatytais sudėtingais tinkamumo finansuoti reikalavimais** (tai daro poveikį lėšoms, kurioms taikomas tiesioginis valdymas) ir su **viešojo pirkimo taisyklių** taikymu (tai dažna Sanglaudos politikos srityje padaromų klaidų priežastis). Visi generaliniai direktoriai ir agentūrų vadovai nustatė pagrindines jų pareiškiamų išlygų priežastis ir nurodė, kokių taisomųjų veiksmų bus imtasi joms pašalinti.

Įvertinus kontrolės rezultatus, šešios iš praėjusių metų perkeltos išlygos buvo panaikintos. Kad išlyga būtų panaikinta, įgaliotųjų leidimus suteikiančių pareigūnų buvo paprašyta nurodyti priemones, kurių imtasi nustatytiems trūkumams šalinti, ir įrodyti, kad tos priemonės buvo veiksmingos ir kad trūkumai buvo veiksmingai pašalinti. Daugeliu atveju tai reiškia, kad pateikiami audito rezultatai, pagal kuriuos matyti, kad klaidų lygis sumažėjo iki priimtino lygio arba kad sistemos buvo sustiprintos ir jos tinkamai veikia.

3.1. Žemės ūkis ir gamtos išteklių

Žemės ūkio ir gamtos išteklių srityse klaidų lygis truputį padidėjo ir šiek tiek viršijo 2 %, dėl to Audito Rūmai savo 2009 m. metinėje ataskaitoje padarė išvadą, kad šiame skyriuje nustatyta reikšmingų klaidų. Audito Rūmai pabrėžė, kad reikia dėti daugiau pastangų, siekiant supaprastinti taisykles ir sąlygas kaimo plėtros srityje.

Už žemės ūkio ir kaimo plėtros sritį atsakingas generalinis direktorius 2010 m. metinėje veiklos ataskaitoje pareiškė **vieną išlygą**. Atsižvelgiant į integruotos administravimo ir kontrolės sistemos (IAKS) svarbą žemės ūkio išlaidų valdymui ir kontrolei ir į didelius **IAKS trūkumus Bulgarijoje, Portugalijoje ir Rumunijoje**, išlyga buvo pareikšta dėl reputacijos priežasčių, nepaisant to, kad finansinis trūkumų poveikis neviršijo reikšmingumo ribos. Šis generalinis direktoratas panaikino **išlygą dėl išlaidų kaimo plėtros priemonėms pagal 2 kryptį** (aplinkos ir kraštovaizdžio gerinimas), kuri buvo pareikšta 2007 m. 2010 m. dėl Žemės ūkio ir kaimo plėtros generalinio direktorato, kuris tyrė valstybių narių klaidas ataskaitose dėl priemonių pagal 2 kryptį ir pateikė išsamias tokių ataskaitų rengimo gaires, darbo labai pagerėjo valstybių narių kontrolės statistinių duomenų kokybė bei patikimumas ir nustatytų klaidų, apie kurias pranešta, kiekybinio įvertinimo lygis. Dėl šių patobulinimų Žemės ūkio ir kaimo plėtros generalinis direktoratas likutinį klaidų lygį gali apskaičiuoti tiksliau nei ankstesniais metais, kai neturėdavo būtino patikinimo, kad rinkdamos statistinius duomenis valstybės narės tinkamai laikėsi tikslumo reikalavimo. Remiantis valstybių narių pateiktais duomenimis, likutinis klaidų lygis, apskaičiuotas 2010 m., yra 1,84 %, t. y. mažesnis nei 2 % – Audito Rūmų taikoma reikšmingumo riba. Be to, bendras likutinis klaidų lygis kaimo plėtros srityje yra 1,13 % (2009 m. buvo 2,1 %), t. y. mažesnis už reikšmingumo ribą. Taip pat įvykdytas ankstesnių metų išlygoje nustatytas veiksmų planas. Klaidų lygį sumažinti dar labiau būtų galima tik atliekant daugiau patikrinimų vietoje, tačiau tai būtų neekonomiška.

Praėjusiais metais Jūrų reikalų ir žuvininkystės generalinis direktorius pareiškė išlygą dėl įvairių **veiklos programų ir priemonių, susijusių su Žuvininkystės orientavimo finansine priemone (ŽOFP)**. Buvo parengtas ir sėkmingai įgyvendintas veiksmų planas. Dėl to buvo galima panaikinti išlygą visoms išlaidoms, išskyrus vieną Vokietijoje įgyvendinamą programą, nes buvo manoma, kad ji turi būti išsamiau išnagrinėta ir turi būti atlikti papildomi patikrinimai – tai atliekama šiuo metu.

Papildomai išnagrinėjus teisinę sistemą ir valstybių narių pateiktus argumentus dėl **valstybėms narėms atliekamų mokėjimų, skirtų kompensuoti papildomas sąnaudas,**

patirtas prekiaujant tam tikrais žuvininkystės produktais iš atokiausių regionų, matyti, kad šią išlyga galima panaikinti.

Aplinkos generalinis direktoratas sėkmingai įgyvendino veiksmų planą, parengtą praėjusiais metais, po to, kai buvo pareikšta išlyga dėl išlaidų, kurias nurodė dotacijų gavėjai, tinkamumo. Todėl ši išlyga panaikinta.

Klimato politikos GD generalinis direktorius pareiškė išlygą, atsižvelgęs į tai, kad **dėl rimto saugumo pažeidimo ES šiltnamio efektą sukeliančių dujų apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos nacionaliniuose registruose** buvo pakenkta Komisijos reputacijai.

Komisija dar kartą primena, kad IAKS turi būti tinkamai įgyvendinta Bulgarijoje, Rumunijoje ir Portugalijoje. Portugalijos valdžios institucijos skatinamos sustiprinti savo veiksmų planą. Bulgarijos planas bus atidžiai stebimas, kad jis būtų laiku įgyvendintas. Rumunija jau baigė įgyvendinti savo veiksmų planą, ir jis bus atidžiai stebimas, siekiant užtikrinti, kad nauji aspektai būtų teisingai taikomi nagrinėjant 2011 m. pretenzijas.

3.2. Sanglauda

Sanglaudos politika įgyvendinama pagal pasidalijamojo valdymo principą; daugelį metų šioje srityje įvertintas klaidų lygis yra daug aukštesnis nei kitose politikos srityse. 2009 m. Audito Rūmų įvertintų labiausiai tikėtinų klaidų lygis buvo daug mažiau. Komisija mano¹¹, kad šie geresni rezultatai iš dalies pasiekti dėl griežtesnių 2007–2013 m. sanglaudos politikos teisinio pagrindo kontrolės nuostatų, taip pat dėl 2008 m. Komisijos veiksmų plano, kurį ji įgyvendino, siekdama sustiprinti savo priežiūros funkciją, poveikio. Tačiau kiekvienais metais kintančiam nustatytų klaidų lygiui poveikį taip pat turi tai, koks daugiamečio įgyvendinimo ciklo etapas tuo metu vykdomas. 2010 m. buvo pirmieji metai, kai visapusiškai vykdytos daugelis pagal dabartinį teisinį pagrindą numatytų programų ir daugelis nacionalinių institucijų įgyvendino projektus ir deklaravo išlaidas, – tai lėmė didesnę būdingų klaidų riziką.

Todėl Komisija, atlikdama Finansinio reglamento peržiūrą, pasiūlė nacionalinėms institucijoms teikti metinį vadovų pareiškimą dėl visų programų, vykdomų pagal pasidalijamojo valdymo principą. Tai geriausias būdas užtikrinti įtikinamą ir tvirtą patikinimą, kad visas ES biudžetas naudojamas ir kontroliuojamas tinkamai.

Vis dėlto sanglaudos politika tebėra ta išlaidų sritis, kurioje klaidų lygis, kaip nustatyta 2009 m. patikinimo pareiškimuose, buvo didžiausias, ir ji yra vienintelė politikos sritis, kurią Audito Rūmai vertina kaip sritį, kurioje tikėtinas klaidų lygis viršija 5 %. Komisijos nuomone, reikia dėti daugiau pastangų šiam klaidų lygiui sumažinti.

Užimtumo, socialinių reikalų ir įtraukties GD generalinis direktorius pareiškė dvi išlygas: viena susijusi su 2000–2006 m. nustatytų veiklos programų pagal ESF valdymo ir kontrolės sistemomis (Vokietijoje, Prancūzijoje, Italijoje ir Ispanijoje), o antra – su programomis pagal 2007–2013 m. ESF (Austrijoje, Belgijoje, Bulgarijoje, Vokietijoje, Airijoje, Italijoje, Slovakijoje, Ispanijoje ir Jungtinėje Karalystėje). Apskaičiuota, kad pirmoji išlyga apima 0,14 % tarpinių mokėjimų, atliktų 2000–2006 m., o antroji – apie 1,13 % tarpinių mokėjimų, atliktų 2007–2013 m. Abi išlygos pareikštos dėl reputacijos priežasčių.

¹¹ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai ir Audito Rūmams „Komisijos pasidalijamojo struktūrinių veiksmų valdymo priežiūros stiprinimo veiksmų plano poveikis“, COM(2010) 52, 2010 2 18.

nes nustatyta didelių trūkumų, susijusių su nustatytų veiklos programų pagrindiniais valdymo ir kontrolės sistemų aspektais.

Regioninės politikos GD generalinis direktorius pareiškė dvi išlygas: viena susijusi su 2000–2006 m. valdymo ir kontrolės sistemomis pagal ERPF ir (arba) Sanglaudos fondą (Bulgarijoje, Vokietijoje, Vengrijoje, Italijoje, Latvijoje, Nyderlanduose ir dėl 9 INTERREG programų), o kita – su 2007–2013 m. ERPF ir (arba) Sanglaudos fondo valdymo ir kontrolės sistemomis (Bulgarijoje, Čekijoje, Vokietijoje, Graikijoje, Italijoje, Latvijoje, Lietuvoje, Rumunijoje, Ispanijoje, Jungtinėje Karalystėje ir dėl 13 Europos teritorinio bendradarbiavimo programų bei 6 PNPP – tarpvalstybinio bendradarbiavimo programų.

Bendrai įvertinta su rizika susijusi veiklos programų suma, nurodyta ataskaitose dėl sanglaudos politikos, atitinka 0,8–1,5 % visų 2010 m. atliktų mokėjimų sanglaudos politikos srityje. Tai – įvertintas vidurkis, tačiau reikia nepamiršti, kad klaidų lygis labai skiriasi priklausomai nuo valstybės narės ir, kai kuriais atvejais, nuo toje pačioje valstybėje narėje vykdomos veiklos programų ir regionų. Nors vykdant tam tikras programas klaidų rizika gali būti laikoma priimtina, jei ji vertinama daugiamečiu pagrindu, tačiau atliekant metinį skaičiavimą daugelyje programų ir valstybių narių ji gali stipriai viršyti įvertintą vidurkį. Komisija toliau griežtai vykdys jai pavestą priežiūros funkciją, valstybių narių primygtinai reikalaujama šalinti nustatytus jų valdymo ir kontrolės sistemų trūkumus, taip pat nutraukdama ir sustabdydama mokėjimus ir prireikus atlikdama finansinių klaidų ištaisymą.

Komisija šiems sistemoms skirs daugiausia pastangų, visų pirma imsis suderintų prevencinių ir taisomųjų veiksmų. Su klaidų rizika susijusios sumos skiriasi nuo Europos Audito Rūmų metinėje ataskaitoje pagal patikinimo pareiškimus apskaičiuoto klaidų lygio. Įgaliotųjų leidimus suteikiančių pareigūnų pagrįsto patikinimo ir Audito Rūmų kontrolės sistemų vertinimo skirtumai atsiranda dėl kelių priežasčių. Viena iš jų yra tai, kad tam tikrose politikos srityse Komisija įgyvendina daugiameses kontrolės strategijas, todėl įgaliotieji leidimus suteikiantys pareigūnai atitinkamai vertina kontrolės sistemų veikimą, o Audito Rūmai turi teikti metinę nuomonę. Su rizika susijusi suma, kurią Komisijos tarnybos nurodė metinėse veiklos ataskaitose, kiek tai susiję su struktūriniais veiksmais, apima įvairius rizikos mažinimo ir taisomuosius veiksmus, atliekamus įgyvendinant daugiameses valdymo ir kontrolės sistemas (klaidas ištaisyti leidžiama praėjus keleriems metams po to, kai valstybė narė išmokėjo lėšas gavėjams, o Komisija – valstybei narei), o analizė apima konkrečią su kiekviena programa susijusią padėtį.

Todėl tikėtina, kad **Audito Rūmų patikinimo pareiškime nurodytas klaidų lygis yra didesnis**, nes jis apskaičiuotas atsižvelgiant ir į klaidas, kurias galima ištaisyti paskesniais metais, po to, kai į procesą įsitraukia visi kontrolės grandinės dalyviai. Kita skirtumų priežastis ta, kad klaidų lygis, kurį savo ataskaitoje kasmet nurodo Audito Rūmai, apskaičiuojamas pagal klaidas, tais metais nustatytas programų imtyje ir ekstrapoliuotas visoms išlaidoms sanglaudos politikos srityje. Tai galima paaiškinti tuo, kad pagal daugelį programų institucijos jau įgyvendino projektus vietos lygmeniu ir deklaravo išlaidas, dėl to padidėjo būdingų klaidų rizika.

Regioninės politikos GD generalinio direktoriaus pareikštų išlygų dėl 2007–2013 m. programavimo laikotarpio taikymo sritis yra platesnė nei ankstesniais metais – jos apima daugiau veiklos programų, daugiau jas vykdančių valstybių narių ir didesnes su rizika susijusias sumas. Užimtumo, socialinių reikalų ir įtraukties GD generalinio direktoriaus pareikštos išlygos dėl 2007–2013 m. programavimo laikotarpio susijusios su mažiau veiklos programų, kurias vykdo daugiau valstybių narių ir kuriose apskaičiuotos mažesnės su rizika susijusios sumos.

Be to, 2010 m. buvo pirmieji, kai nacionalinės audito institucijos turėjo pranešti klaidų lygį, nustatytą atlikus reprezentatyvių operacijų imčių auditą. Šiais metais Užimtumo, socialinių reikalų ir įtraukties GD generalinis direktorius, apskaičiuodamas finansinį išlygos poveikį, rėmėsi šiais duomenimis, o ne iš anksto nustatytu įvertintu klaidų lygiu¹², kuriuo būdavo remiamasi nustačius, kad jų kokybė tinkama. Ateityje turėtų būti kuo dažniau remiamasi nacionalinių audito institucijų nurodytais klaidų lygiais, jeigu manoma, kad jų kokybė tinkama.

Metinėse veiklos ataskaitose aiškiai įvardijamas problemų, su kuriomis susidurta, pobūdis ir pateikiami patikimi veiksmų planai. **Paminėtini šie veiklos pavyzdžiai:**

- mokėjimų **nutraukimo ir sustabdymo procedūrų ir finansinių klaidų ištaisymo** taikymas (žr. 4.2 skirsnį);
- tarnybos toliau **teiks papildomas rekomendacijas ir paramą** nacionalinėms audito institucijoms, visų pirma susijusias su audito apimtimi ir kokybe, taip pat su **metinių kontrolės ataskaitų ir audito nuomonių** rengimu, kad jų papildoma nauda būtų kuo didesnė;
- tarnybos daugiausia pastangų dėš kontrolės srityje, taip pat teiks rekomendacijas ir stiprins administracinius gebėjimus, užtikrins sąnaudų tinkamumą ir **viešojo pirkimo taisyklių** taikymą, t. y. daugiausia veiks tose srityse, kuriose 2008–2009 m. padaryta daugiausia įvertintų klaidų. Komisija imasi iniciatyvų, siekdama labiau suderinti viešojo pirkimo procedūras (žr. 4.4.2 skirsnį);
- tarnybos tęs operacijų ir sistemų patikrinimus vietoje, o prireikus jų atliks daugiau, taikydamos rizika pagrįstą metodą ir remdamosi savo audito strategijomis.

Komisija taip pat susirūpinusi dėl ES lėšų, kurias regionai ir (arba) valstybės narės panaudojo atlygindamos išlaidas, patirtas vykdant projektus, kurie jau užbaigti ir už kuriuos buvo sumokėta iš nacionalinio biudžeto lėšų dar iki tol, kol buvo pradėtos taikyti tinkamumo taisyklės ir neatsižvelgiant į taikytinas projektų atrankos taisykles, veiksmingumo (retrospektyvūs projektai). Komisija, bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis, aiškiau išdėstys tinkamumo taisykles, sąlygas ir išankstinius reikalavimus, taikytinus siekiant teisėtus ir teisingai įgyvendintus retrospektyvius projektus įtraukti į bendrojo finansavimo programas, ir rinkinyje dėl struktūrinių fondų po 2013 m. pasiūlys naujas su šiuo klausimu susijusias taisykles.

Atsižvelgdama į tai, kad atliekama Finansinio reglamento peržiūra, Komisija pateikė pasiūlymą, pagal kurį akredituotos įstaigos teiktų metinius valdymo patikinimo pareiškimus dėl visų programų, vykdomų pagal pasidalijamojo valdymo principą.

¹² Vadinamosiomis „nustatyto dydžio sumos, taikomos finansinių klaidų ištaisymams“.

Komisija ragina valstybes nares jau dabar įrodyti savo įsipareigojimą gerinti atskaitomybę – prireikus stiprinti kontrolės priemones, visų pirma susijusias su pirmojo lygmens valdymo patikrinimais, prieš patvirtinant išlaidas Komisijai, taip pat atsižvelgti į jos rekomendacijas dėl metinių apibendrinimų, kad jie būtų naudingas papildomas patikinimo šaltinis. Nors pagal metiniams apibendrinimams taikomą teisinį pagrindą nereikalaujama pateikti bendro patikinimo pareiškimo, Komisija ragina visas valstybes nares sekti vienuolikos valstybių narių, kurios 2010 m. pridėjo ir patikinimo pareiškimus, pavyzdžiu ir imtis kitų priemonių, kuriomis įrodytų savo įsipareigojimą patikimai valdyti ES lėšas.

Komisija Sanglaudos politikos generaliniams direktoratams nurodė užtikrinti aukštą jų atliekamų kontrolės sistemų vertinimų kiekvienoje valstybėje narėje, taip pat informacijos, susijusios su mokėjimų nutraukimu ir sustabdymu bei su finansinių klaidų ištaisymais, kuri turi būti sistemingai teikiama metinėse veiklos ataskaitose, skaidrumo lygį. Be to, Komisija nurodė toliau sistemingai ir laiku vykdyti mokėjimų nutraukimo ir sustabdymo procedūras, kai tik nustatomi rimti su kontrole susiję trūkumai ar pažeidimai.

3.3. Moksliniai tyrimai, energetika ir transportas

Mokslinių tyrimų GD bendra audito strategija, taikyta vykdant **šeštąją bendrąją programą** (6BP, 2007–2010 m.), buvo sėkminga, vertinant audito aprėptį ir jo rezultatus. Laikotarpio pabaigoje daugiametis likutinis klaidų lygis¹³ labai sumažėjo – kai kuriuose generaliniuose direktoratuose jis buvo labai arti 2 % tikslo. Pasikartojančios dėl šeštosios bendrosios programos pareikštos išlygos nepanaikintos, išskyrus Informacinės visuomenės ir žiniasklaidos GD generalinio direktoriaus atveju, nes jis nusprendė nepareikšti išlygos savo patikinimo pareiškime, nepaisydamas to, kad nustatytas likutinis klaidų lygis šiek tiek viršijo 2 % ribą. Savo metinėje veiklos ataskaitoje generalinis direktorius paaiškino, kodėl jis tikisi, kad daugiametis klaidų lygis (t. y. apskaičiuotas visam šeštosios bendrosios programos laikotarpiui) per 2011 m. sumažės ir bus mažesnis už nustatytą ribą.

Mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros septintoji programa įgauna pagreitį. Todėl išankstinio finansavimo suma sumažės tiek, kad bus mažesnė už mokėjimų pagal išlaidų ataskaitas sumą. Laikoma, kad pastarosios išlaidos susijusios su didesne būdingų klaidų rizika (taigi ir didesniu galimu klaidų lygiu). Iki šiol atliktas imties auditas vis dar nėra pakankamai reprezentatyvus, kad šiame etape būtų galima tiksliai apskaičiuoti likutinį klaidų lygį ir padaryti išvadas dėl patikinimo. Tikimasi, kad nuo 2011 m. audituojama imtis bus pakankama ir įgaliojanti leidimus suteikiantys pareigūnai galės remtis likutinio klaidų lygio kriterijumi ir nuspręsti, ar **reikia** pareikšti išlygą dėl šios **bendrosios programos**. Per iki šiol atliktus auditus nustatytas negalutinis klaidų lygis (4–5 %) rodo, kad klaidų lygis visos populiacijos mastu gali viršyti 2 % ribą.

Nuostatos dėl tinkamų finansuoti sąnaudų yra sudėtingos, o atlikus auditus nustatyta, kad daugiausia klaidų Mokslinių tyrimų, energetikos ir transporto skyriuje padaryta dėl nevienodo šių nuostatų aiškinimo. 2010 m. aukšto lygio darbo grupė nagrinėjo valdymo ir organizacinius klausimus mokslinių tyrimų srityje ir pateikė rekomendacijas, įskaitant dėl būdų, kaip šioje srityje būtų galima gerinti audito valdymą ir kontrolę.

Šiuo metu imtasi kitų taisyklių veiksmų dėl septintosios bandomosios programos – nustatyta bendra išorės auditoriams skirta audito sertifikatų išdavimo sistema, taip pat apibrėžtos privalomos procedūros. Be to, tikimasi, kad 2011 m. sausio 24 d. nustatytos supaprastinimo

¹³ Daugiametis likutinis klaidų lygis – tai tikrasis klaidų poveikis ES biudžetui, atsižvelgiant į klaidų ištaisymus ir lėšų susigrąžinimus, įskaitant atliktuosius paskesniais metais.

priemonės¹⁴ leis dar labiau sumažinti klaidų lygį. Sprendimas leisti gavėjams taikyti savo įprastus apskaitos metodus, kai prašoma atlyginti vidutines personalo išlaikymo sąnaudas, ir galimybė atlyginti VMĮ savininkų (ir kitų fizinių asmenų, negaunančių atlyginimo) sąnaudas, nustatant vienodo dydžio išmokas, turėtų turėti teigiamą poveikį klaidų lygiui. Nepaisant teigiamo supaprastinimo priemonių poveikio, padėtis vėl bus peržiūreta, kai mokėjimų pagal išlaidų ataskaitas suma bus didesnė, o audito imtis, vertinant statistiškai, bus pakankamai plati.

2010 m. Komunikate „Mokslinių tyrimų bendrųjų programų įgyvendinimo paprastinimas“¹⁵ Komisija pristatė ES mokslinių tyrimų finansavimo priemones bei galimybes ir paragino kitas ES institucijas dalyvauti diskusijoje ir teikti grįžtamąją informaciją dėl galimybių.

3.4. Išorės pagalba, vystymasis ir plėtra

Apskritai 2010 m. su vidaus kontrole susijusi padėtis išorės veiksmų srityje buvo patenkinama. Siekdamas geresnio patikinimo išorės veiksmų srityje, *EuropeAid* generalinis direktoratas rengia rodiklį, pagal kurį būtų įvertinamas likutinis klaidų poveikis, ir yra įsipareigojęs 2011 m. sukurti susijusią metodologiją.

Pagerinus metodiką ir gebėjimus atlikti *ex post* kontrolę, **Išorės santykių** GD generalinis direktorius **panaikino išlygą dėl Bendros užsienio ir saugumo politikos (BUSP) ir stabilumo priemonės valdymo, pareikštą dėl reputacijos priežasčių.**

Komisija įsteigė Užsienio politikos priemonių tarnybą, kuri atsakinga už priemonių, įskaitant BUSP biudžetą ir stabilumo priemonę, finansinės kontrolės užtikrinimą. Ši Komisijos tarnyba atsiskaito tiesiogiai Komisijos pirmininko pavaduotojui ir Sąjungos vyriausiajam įgaliotiniui užsienio reikalams ir saugumo politikai.

Komisija nurodė Užsienio politikos priemonių tarnybos vadovui atidžiai stebėti, kaip toliau įgyvendinamas veiksmų planas, kurį įgyvendinti pradėjo Išorės santykių GD generalinis direktorius.

3.5. Švietimas ir pilietybė

Komunikacijos GD generalinis direktorius **toliau laikėsi 2008 m. išlygos dėl to, kad Komisijos tarnybos galimai nesilaikė taikytinų teisės aktų, reglamentuojančių intelektualinės nuosavybės teises**, pareikštos dėl reputacijos priežasčių. Imtasi daugumos veiksmų plane išsamiai nurodytų taisomųjų veiksmų, visų pirma susijusių su mokymu, informuotumo didinimu ir tarptautiniu koordinavimu. Komunikacijos GD generalinis direktorius pranešė, kad ši išlyga bus panaikinta, kai bus sudaryti autorių teisių susitarimai, susiję su kasdienių spaudos pranešimų apžvalgos, kurią rengia šis generalinis direktoratas, rengimu.

Švietimo ir kultūros GD generalinis direktorius **toliau laikėsi išlygos dėl klaidų lygio centralizuoto tiesioginio valdymo srityje**, nes atikus *ex post* kontrolę paaiškėjo, jog daug klaidų padaroma vykdant pagrindines operacijas. Ši išlyga buvo išplėsta, į ją įtraukiant Švietimo, garso ir vaizdo bei kultūros vykdomosios įstaigos pareikštą išlygą. Atsakingame

¹⁴ C(2011) 174 galutinis, 2011 1 24, 2011 m. sausio 24 d. Komisijos sprendimas dėl trijų priemonių, kuriomis supaprastinamas Europos Parlamento ir Tarybos sprendimo Nr. 1982/2006/EB, Tarybos sprendimo Nr. 970/2006/Euratomas ir dalinio pakeitimo sprendimų C(2007) 1509 ir C(2007) 1625 įgyvendinimas.

¹⁵ COM(2010) 187, 2010 4 29.

generaliniame direktorate klaidų lygis buvo **3,4 %**, o **dviejų iš septynių vykdomosios įstaigos valdomų programų, konkrečiai Kultūros programos ir Jaunimo programos, klaidų lygis atitinkamai buvo 4,28 % ir 7,38 %**. Nustatytos klaidos daugiausia susijusios su gavėjų nesugebėjimu pateikti patvirtinamuosius dokumentus arba tinkamos kokybės dokumentus. Atsakingas generalinis direktoratas ir įstaiga turi suderintą veiksmų planą, kuriuo siekia gerinti gavėjams teikiamą informaciją ir rizikos vertinimu pagrįstas skyrių kontrolės strategijas.

Vidaus reikalų GD generalinis direktorius 2010 m. metinėje veiklos ataskaitoje **pareiškė dvi išlygas, kurios abi pareikštos dėl to, kad vėluojant įdiegti didelio masto IT sistemas (VIS ir SIS II projektai) pakenkta reputacijai**. 2010 m. padaryta didelė pažanga, siekiant šias sistemas sėkmingai įdiegti. Buvo visiškai įgyvendintas išsamus veiksmų planas, tačiau dėl aktualių įvykių, pavyzdžiui, dėl nepakankamo kai kurių valstybių narių pasirengimo ir politinės padėties Šiaurės Afrikoje, kurie turėjo įtakos VIS diegimui, atsirado papildomas vėlavimas.

Teisingumo GD generalinis direktorius **galėjo panaikinti finansinės rizikos išlygą** dėl likutinio klaidų lygio (2,15 %) audito metu netikrintoje dotacijų, susijusių su biudžeto sudarymo pagal veiklos rūšis sistemos veiklos rūšies 1804 – Pagrindinės teisės ir pilietybė, programomis, populiacijoje.

Komisija teigiamai vertina darbą, kurio jos tarnybos ėmėsi dėl galimo intelektualinės nuosavybės teisių pažeidimo.

Komisija apgailestauja, kad Švietimo ir kultūros generaliniam direktoratui atlikus *ex post* kontrolę nustatyta, kad klaidų lygis padidėjo ir kad nepaisant darbo, padaryto informuojant gavėjus apie reikalavimus, išlyga pradėta taikyti dar dviem programoms, už kurių valdymą atsakinga vykdomoji įstaiga. Ji ragina tarnybas dėti daugiau pastangų.

Komisija pripažįsta, kad tokių didelio masto IT sistemų kaip SIS II ir VIS plėtotė ir valdymas yra ypač sudėtinga. Ji toliau stengsis didinti valdymą ir gerinti bendradarbiavimą su suinteresuotosiomis šalimis, kiek tai susiję su SIS II, ir toliau stebės politinę padėtį valstybėse narėse ir Šiaurės Afrikoje, siekdama sumažinti vėlavimų diegiant VIS pavojų.

3.6. Ekonomikos ir finansų reikalai

Be to, 2010 m. **Įmonių ir pramonės GD** generalinis direktorius **pareiškė išlygą dėl įgaliotosios įstaigos teikiamų finansinių ataskaitų patikimumo**. Kaip skelbta 2009 m., buvo imtasi veiksmų, susijusių su stebėsenos ir kontrolės sistemos gerinimu, taip pat su viešojo pirkimo procedūrų trūkumų šalinimu. Tačiau atlikus 2009 m. metinių finansinių ataskaitų auditą nustatyta kitų įgaliotosios įstaigos vidaus kontrolės sistemų trūkumų ir pabrėžta, kad susirūpinimas kyla dėl 2010 m. finansinių ataskaitų patikimumo. Neįmanoma kiekybiškai įvertinti poveikio, jei toks yra, nes jis bus žinomas tik atlikus 2010 m. finansinių ataskaitų auditą, kuris numatomas 2011 m.

ES lėšų jungtinis valdymas yra ypač sudėtingas. Komisija nurodė Generaliniam sekretariatui ir Biudžeto generaliniam direktoratui drauge su atsakingomis tarnybomis pradėti dažniausiai pasitaikančių problemų peržiūrą ir, jei tinkama, pasiūlyti, kaip būtų galima pagerinti jungtinį valdymą.

4. ĮVAIRIOMS SRITIMS SVARBŪS KLAUSIMAI IR SPRENDIMAI

4.1. Kontrolės ekonomiškumas

Valstybės išlaidų kontrolė turi būti veiksminga, naši bei proporcinga ir turi teikti garantijas piliečiams ir jų atstovams. Tačiau yra tam tikra kontrolės riba, kurią viršijus papildoma kontrolė pažeistų programos veiksmingumo principą (t. y., jeigu dėl jos galimi pareiškėjai nuspręstų neteikti paraiškų ES paramai gauti) ir (arba) patikimo finansų valdymo tikslus.

2010 m. Komisija priėmė **komunikatą, kuriame siūloma nustatyti toleruotinos klaidų rizikos lygį** mokslinių tyrimų, energetikos bei transporto politikos ir kaimo plėtros srityse¹⁶. Toleruotinos klaidų rizikos lygis pasiūlytas, nes reikia aiškiai ir bendrai suprasti sąnaudų bei rizikos pusiausvyrą, atsižvelgiant į papildomą ES naudą dėl investicijų į tam tikras sritis, ir išlaikant priimtina kontrolės sistemų sąnaudų lygį. Šiuo metu institucijos diskutuoja dėl šios koncepcijos.

Generaliniai direktoratai, atsakingi už politikos sritis, dėl kurių Komisija jau paskelbė pasiūlymą, savo metinėse veiklos ataskaitose pateikia **daugiau informacijos apie kontrolės ekonomiškumą**. Jų pateikiamoje analizėje palyginamos galimos papildomos kontrolės sąnaudos ir nauda, t. y. klaidų, kurios greičiausiai būtų nustatytos ir ištaisytos, vertė. Ši analizė nekeičia šiuo metu teisėtumui ir tvarkingumui taikytinos 2 % reikšmingumo ribos, tačiau joje įgaliojiesiems leidimus suteikiantiems pareigūnams pateikiama vertingos informacijos apie tai, ar papildoma kontrolė pagrįsta, atsižvelgiant į riziką ir į patikimo finansų valdymo principus.

Komisija nurodo centrinėms tarnyboms padėti kitoms tarnyboms būsimose metinės veiklos ataskaitose plėtoti atliekamą kontrolės ekonomiškumo analizę ir ataskaitas ir šią analizę išplėsti į kitas politikos sritis.

Komisija ragina įgaliotuosius leidimus suteikiančius pareigūnus kontrolės sistemas pritaikyti pagal nustatytą riziką ir kontrolės ekonomiškumo rodiklius, laikantis naujų reikalavimų, pasiūlytų peržiūrėtame Finansiniame reglamente¹⁷, kuris turėtų įsigaliooti 2012 m. Komisija tęs darbą su kompetentingomis valstybių narių institucijomis, siekdama padidinti kontrolės sistemų ekonomiškumą ir veiksmingumą.

4.2. Informacijos apie mokėjimų nutraukimą, sustabdymą ir finansinių klaidų ištaisymą gerinimas vykdant pasidalijamąjį valdymą

4.2.1. Informacija apie mokėjimo procedūrų nutraukimą ir mokėjimų sustabdymą

Komisija paragino savo tarnybas prireikus, kai tik įvykdomos teisinės sąlygos, nutraukti mokėjimų procedūras ir siūlyti taikyti mokėjimų sustabdymo procedūras.

Dėl pasidalijamojo valdymo – Komisija, atsižvelgdama į Reglamento (EB) Nr. 1083/2006 91 ir 92 straipsnius, dažniau nutraukia arba sustabdo mokėjimų procedūras, kai tik atsiranda įrodymų, kad valdymo ir kontrolės sistemose yra didelių trūkumų.

Tarnybos, kurios operacijas vykdo pagal pasidalijamojo valdymo principą, savo metinėse veiklos ataskaitose nurodė visus sprendimus dėl mokėjimų nutraukimo ir (arba) sustabdymo.

¹⁶ COM(2010) 261, 2010 5 26.

¹⁷ COM(2010) 815, 63 straipsnio 2 dalis.

Ši informacija apima susijusias veiklos programas ir valstybes nares, trūkumų pobūdį, pagrindinius faktus, į kuriuos atsižvelgus priimtas sprendimas, ir sprendimo poveikį biudžetui. Ši informacija yra svarbus pagrįsto patikinimo aspektas.

2010 m. pradėjus taikyti naująją mokėjimų nutraukimo priemonę, skirtą 2007–2013 m. programavimo laikotarpiui, pagal pasidalijamojo valdymo principą veikiančys generaliniai direktoriai priėmė oficialius sprendimus **nutraukti mokėjimus**, kurių bendra suma – 2,6 mln. EUR. Kolegija taip pat priėmė šešis sprendimus dėl **mokėjimų sustabdymo**.

Komisija patvirtina, kad, kai tik įvykdomos taikytinos sąlygos, įgaliotieji leidimus suteikiantys pareigūnai turėtų sistemingai nutraukti mokėjimų procedūras ir siūlyti Kolegijai sustabdyti mokėjimus, iki kol atitinkamos nacionalinės institucijos atliks būtinus taisomuosius veiksmus.

4.2.2. *Valstybių narių informacija apie finansinių klaidų ištaisymus ir jų lygmeniu susigrąžintas lėšas*

Neteisėtai išmokėtų lėšų susigrąžinimas yra svarbus patikimo finansų valdymo aspektas. 2010 m. toliau dėtos pastangos prireikus atlikti finansinių klaidų ištaisymus, gerinti valstybių narių duomenų apie finansinių klaidų ištaisymus ir susigrąžintas lėšas kokybę ir skatinti taikyti geriausią patirtį, kad būtų užtikrintas geresnis lėšų susigrąžinimo mechanizmas valstybių narių ir ES lygmenimis.

Kalbant apie pasidalijamąjį valdymą, metinėse veiklos ataskaitose pateikiama išsami informacija apie valstybių narių atliktus finansinių klaidų ištaisymus, apie kuriuos jos pranešė Komisijai, ir nacionalinių kontrolės sistemų vertinimas (žr. 4.2.4 skirsnį). Ši papildoma informacija pateikta, atsižvelgiant į *pranešėjo* dėl biudžeto įvykdymo prašymus, pateiktus 2009 m. rezoliucijoje dėl biudžeto įvykdymo patvirtinimo.

Sanglaudos politikos srityje valstybės narės finansinių klaidų ištaisymus atlieka po jų pačių arba ES atlikto audito. Apie šiuos ištaisymus pranešama po metų, t. y. 2010 m. jos pranešė apie 2009 m. jų atliktus finansinių klaidų ištaisymus.

Kalbant apie regioninę politiką, valstybės narės pranešė, kad iki 2009 m. pabaigos jų atliktų **finansinių klaidų ištaisymų**, susijusių su 2000–2006 m. programomis, bendra suma sudarė 3,6 mlrd. EUR (įskaitant susigrąžintas lėšas (1,7 mlrd. EUR) ir atšauktas lėšas (1,9 mlrd. EUR)).

Dėl užimtumo srities – valstybės narės pranešė, kad bendra finansinių klaidų ištaisymų suma už 2000–2009 m. laikotarpį sudarė 1,2 mlrd. EUR (iš kurių susigrąžintos lėšos – 0,2 mlrd. EUR ir atšauktos lėšos – 1,0 mlrd. EUR).

4.2.3. *Finansinių klaidų ištaisymai, kuriuos valstybėms narėms atlikti nurodė Komisija*

Kitus **finansinių klaidų ištaisymus**, apie kuriuos pranešta, **valstybėms narėms atlikti nurodė Komisija**. Regioninės politikos generalinis direktoratas pranešė, kad bendra finansinių klaidų ištaisymų, padarytų atlikus ES auditą, suma už 2000–2010 m. yra 6,7 mlrd. EUR. Daugiau kaip pusė visų ištaisymų padaryti per paskutiniuosius trejus šio laikotarpio metus (3,9 mlrd. EUR 2008–2010 m.). Užimtumo, socialinių reikalų ir įtraukties generalinis direktoratas pranešė, kad bendra finansinių klaidų ištaisymų, padarytų atlikus ES auditą, suma yra 1,5 mlrd. EUR. 2010 finansiniais metais AGRI GD finansinių klaidų

ištaisyti, padaryti atlikus ES auditą, suma yra 834 mln. EUR. Iki 2010 m. pabaigos iš viso atlikta 97 % su sanglaudos politikos srityje vykdomomis programomis susijusių finansinių klaidų ištaisymų, dėl kurių buvo susitarta ir (arba) priimti sprendimai (pagal valstybių narių vykdomuosius raštus sumoms išieškoti arba iš paskesnių mokėjimų atšaukus lėšas).

Nuo 2009 m. aiškinamuosiuose Europos Sąjungos metinių ataskaitų raštuose pateikiama išsamesnė informacija apie finansinių klaidų ištaisymus, dėl kurių sprendimus priėmė ir kuriuos per tuos metus įgyvendino Komisija, taip pat apie susigražintas lėšas. Ši informacija bus dar išsamesnė aiškinamuosiuose 2010 m. ataskaitų raštuose.

4.2.4. Valstybių narių kontrolės sistemų vertinimas

2010 m. metinėse veiklos ataskaitose pirmą kartą pateiktas **Komisijos atliktas kiekvienos valstybės narės kontrolės sistemos vertinimas**, kuriame atsižvelgta į įvairius kiekvienos programos patikinimo lygius kiekvienoje valstybėje narėje. Valstybių narių, dėl kurių pateiktos išlygos, skaičius skyrėsi priklausomai nuo politikos srities: 12 valstybių narių ir kelios tarpvalstybinės programos regioninės pagalbos politikos srityje, palyginti su 10 valstybių narių užimtumo politikos srityje, 4 valstybėmis narėmis žuvininkystės politikos srityje ir 3 valstybėmis narėmis žemės ūkio politikos srityje. Taip pat pateikta informacija, kaip pagal kontrolės sistemų vertinimą generaliniai direktoriai apskaičiuoja bendrą sumą, dėl kurios pateikta išlyga.

4.3. Atsakingų valdžios institucijų pareiškimų papildomos naudos didinimas

2010 m. buvo pirmieji, kai sanglaudos politikos srityje visiškai buvo įgyvendinta **bendra audito sistema** 2007–2013 m. programavimo laikotarpiui. Kaip ir kitų naujų sistemų atvejais, iškilė kai kurių pradinio laikotarpio problemų, susijusių su valstybių narių audito institucijų teikiamos informacijos patikimumu. 2010 m. pabaigoje pateiktose **metinėse kontrolės ataskaitose** nurodyti per ankstesnį 12 mėnesių laikotarpį, kuris baigėsi 2010 m. birželio 30 d., atliktų auditų rezultatai. Iš 460 nacionalinio audito nuomonių, kurios turėjo būti pateiktos, 14 nurodytas atsisakymas pareikšti nuomonę (2009 m. – 207), 265 buvo besąlyginės (2009 m. – 108), 175 buvo sąlyginės (2009 m. – 93), 5 buvo neigiamos (2009 m. – 2)¹⁸, o 1 nuomonė nebuvo gauta. Komisija atidžiai išnagrinėjo pateiktas audito nuomones ir, jei reikėjo, papildė savo vertinimais. Per ateinančius metus visos šalys bus įgijusios daugiau patirties, todėl tikėtina, kad pranešamų klaidų lygis bus patikimesnis.

Atliekant kas trejus metus vykdomą Finansinio reglamento peržiūrą taip pat pasiūlyta **didinti valstybių narių atsakomybę už lėšų naudojimą pagal pasidalijamojo valdymo principą**, t. y. nustatyti reikalavimą visiems subjektams, kuriems patikėta pagal pasidalijamojo valdymo principą valdyti ES lėšas¹⁹, teikti patikinimo pareiškimus dėl valdymo.

Visos 82 žemės ūkio ir kaimo plėtros politikos srities mokėjimo agentūros pateikė metinius patikinimo pareiškimus dėl ataskaitų išsamumo, tikslumo ir teisingumo, taip pat pareiškimus, kad veikia sistema, kuria užtikrinamas pagrįstas patikinimas dėl vykdomų operacijų teisėtumo ir tvarkingumo. Be to, valstybės narės, kuriose yra daugiau nei viena mokėjimo agentūra (išskyrus Rumuniją), laikydamosi teisinių reikalavimų, pateikė metinį apibendrinimą. Su šiais pareiškimais susijusios išlygos ir apibendrinimai pateikiami susijusioje metinėje veiklos ataskaitoje, tačiau apskritai nėra esminiai.

¹⁸ Be to, buvo nustatyti keturi netaikytini atvejai, dėl kurių atliktas atitikties vertinimas dar nebuvo patvirtintas.

¹⁹ Išlaidos pagal pasidalijamojo valdymo principą iš esmės yra struktūrinės ir žemės ūkio išlaidos.

Komisija pradėjo valstybių narių pateiktų metinių apibendrinimų išorės vertinimą, kuriuo neseniai leista naudotis kitoms institucijoms. Šiame tyrime pateiktose išvadose nurodyta, kad pagal dabartinę formą rengiamų metinių apibendrinimų papildoma nauda maža.

Komisija ir toliau rengs metinius posėdžius, pavyzdžiui, metinius Kolegų grupės²⁰ posėdžius, dvišalius kontrolės koordinavimo posėdžius, metinius vadovų posėdžius ir mokymus. Siekdama toliau didinti valstybių narių atskaitomybę pagal SESV 317 straipsnį, Komisija į savo pasiūlymą dėl Finansinio reglamento ir jo įgyvendinimo taisyklių peržiūros kas trejus metus įtraukė valstybėse narėse akredituotoms atsakingoms įstaigoms skirtą reikalavimą teikti metinius valdymo pareiškimus, apimančius visas lėšas pagal pasidalijamąjį valdymą.

Nors tai nėra oficialus teisinis reikalavimas, keturios²¹ valstybės narės taip pat paskelbė **nacionalinius pareiškimus**, pasirašytus aukštų valstybės pareigūnų. Šie pareiškimai svarbūs, siekiant skaidresnių kontrolės ir atskaitomybės priemonių. Juose nesiekama pateikti papildomos informacijos, nenurodytos parengtose ataskaitose.

4.4. Administracinės naštos paprastinimas ir mažinimas

Sudėtingos sąnaudų tinkamumo finansuoti nuostatos, įskaitant reikalavimus atlyginti faktiškai patirtas sąnaudas, dažnai yra įgaliojimų leidimus suteikiančių pareigūnų pateikiamų išlygų priežastis. Dėl šios priežasties išlygos keletą metų pakartotinai pareikštos Mokslinių tyrimų, energetikos ir transporto skyriuje, ji daro poveikį ir tam tikroms Žemės ūkio ir Sanglaudos politikos skyriams ir Švietimo ir pilietybės skyriams išlaidų sritims.

4.4.1. Finansinio reglamento ir jo įgyvendinimo priemonių peržiūra

2010 m. Komisija per kas trejus metus atliekamą Finansinio reglamento peržiūrą pasinaudojo galimybe patikslinti finansines taisykles. Ji siekė trijų tikslų: supaprastinti taisykles, visų pirma susijusias su dotacijų valdymu, išplečiant naudojimosi vienkartinėmis išmokomis, nustatyto dydžio išmokomis ir vienetų sąnaudų skalėmis sritį; didinti ES lėšų naudą, leidžiant naudotis ES patikos fondais, finansinėmis priemonėmis bei viešąja ir privačiąja partneryste, ir didinti Komisijos ir jos įgyvendinančiųjų partnerių atskaitomybę, suderinant šiuo metu taikomas valdymo priemones ir stiprinant jose įtvirtintas nuostatas.

Kitas veiksmas – pasinaudoti šia galimybe, siekiant panašiomis sąlygomis pakeisti sektorių teisės aktus. Įsteigta **tarpžinybinė grupė**, įgaliota užtikrinti Finansinio reglamento ir sektorių teisės aktų nuostatų nuoseklumą. Galutinis šių veiksmų rezultatas turėtų **įvykdyti tris reikalavimus**: a) sumažinti su klaidų riziką, b) sumažinti gavėjams (pirmiausia MVI) ir kitoms suinteresuotosioms šalims (pavyzdžiui, įgyvendinančioms įstaigoms ir rangovams) tenkančią administracinę naštą ir c) sumažinti su kontrole susijusias veiklos sąnaudas.

Komisija ragina kitas institucijas pritarti jos pasiūlymui dėl kas trejus metus atliekamos Finansinio reglamento peržiūros.

²⁰ Bendradarbiavimo ryšių grupė, kurią sudaro valstybių narių audito institucijos, Komisija ir Audito Rūmai.

²¹ Nacionalinius (vyriausybės) pareiškimus pasirašė atitinkamai Nyderlandų ir Švedijos finansų ministrai, JK valstybės sekretorius ir Danijos generalinis auditorius.

4.4.2. Dotacijų ir viešojo pirkimo taisyklės

Viešąjį pirkimą reglamentuojančių teisės aktų taikymo klaidos yra viena svarbiausių Sanglaudos skyriuje nustatomų klaidų priežasčių. Komisija pateikė Žaliają knygą²² dėl viešąjį pirkimą reglamentuojančių ES taisyklių atnaujinimo, siekdama užtikrinti, kad sutartyse numatytos lėšos būtų išleidžiamos kuo tinkamiau.

Konsultacijų dėl šios žaliosios knygos rezultatai, taip pat šiuo metu galiojančių taisyklių veiksmingumo ekonominio vertinimo rezultatai bus remiamasi sprendžiant, kaip tiksliai būtų galima patobulinti ES viešojo pirkimo taisykles. Bendrosios rinkos akte nurodyta, kad teisės akto pasiūlymas bus pateiktas 2011 m. pabaigoje.

Regioninės politikos srityje susirūpinimą ypač kelia pažeidimai, susiję su neteisingu viešojo pirkimo taisyklių įgyvendinimu, taip pat valdymo patikrinimų, atliekamų tokiems pažeidimams nustatyti, trūkumai. Numatoma imtis veiksmų, siekiant panaikinti šį konkretų klaidų šaltinį, visų pirma atliekant išsamią analizę ir vėliau rengiant diskusijas su susijusiomis valdymo institucijomis atitinkamose valstybėse narėse. Numatoma parengti papildomas tikslines rekomendacijas ir rengti tikslinius mokymus valdžios institucijoms ir gavėjams, siekiant, jei reikia, didinti administracinius gebėjimus.

4.5. Institucijų strategija dėl valdymo informacinių sistemų

Pastaraisiais metais Vidaus audito tarnybai atlikus didelio masto IT sistemų ir institucijų IT sistemų auditus patvirtinta, kad reikia gerinti strateginį sprendimų dėl IT priėmimą, taip pat viešojo pirkimo ir projektų valdymo procedūras tiek generalinių direktoratų, tiek Komisijos lygmenimis, siekiant užtikrinti, kad IT projektai būtų tinkamai suderinti su Komisijos tikslais, būtų geriau koordinuojami, ekonomiškai naudingi ir būtų sėkmingai laiku įgyvendinami.

2010 m. įsteigta tarpžinybinė darbo grupė, įgaliota nagrinėti dabartinę su informacinėmis technologijomis susijusią padėtį Komisijoje. Jos išvados oficialiai patvirtintos komunikate Komisijai²³. Vykdam tolesnius veiksmus sukurta nauja IT valdymo sistema. Naujasis Veikla grindžiamo valdymo grupės ir IT valdymo komitetas²⁴ **Komisijai** pasiūlys **institucijų strategiją dėl informacinių technologijų**, prižiūrės IT projektų paprastinimą ir suderinimą ir nustatys veiksmingumo ir IT saugumo tikslus.

Siekiant geriau pasirengti prieš Komisiją nukreiptoms elektroninėms atakoms ir geriau koordinuoti atsaką į jas veiksmus, Žmogiškųjų išteklių ir saugumo generalinis direktoratas, bendradarbiaudamas su Informatikos generaliniu direktoratu, įsteigė **Atsako į elektronines atakas grupę**.

4.6. Žmogiškieji ištekliai

Nuo 2008 m. Komisija nuolatos stebi įdarbinimą, kiekvienam generaliniam direktoratui ir funkicinei grupei nustatydamą tikslus ir patvirtindama stebėjimo sistemą, kuria siekiama patikslinti geografinę pusiausvyrą po 2004 m. plėtros ir tinkamo pasiskirstymo skirtingose tarnybose. **Pereinamasis įdarbinimo iš ES–10 valstybių narių laikotarpis** baigėsi 2010 m. gruodžio 31 d. Bendras įdarbinimo iš ES–10 tikslas buvo pasiektas jau 2008 m., tačiau laikinųjų darbuotojų dalis vis dar gana didelė. Įdarbinant vidaus ir bendrus ES–10 valstybių

²² Šiame dokumente nagrinėjamas šiuo metu taikomų ES direktyvų (2004/18/EB ir 2004/17/EB) įgyvendinimas.

²³ SEC(2010) 1182, 2010 10 7, „Didžiausios IT sistemų Komisijoje naudoms užtikrinimas“.

²⁴ Veikla grindžiamo valdymo grupė IT klausimams spręsti, kuriai pirmininkauja Generalinis sekretorius.

narių skirtų tikslinių konkursų laureatus, 2010 m. laikinųjų darbuotojų dalis nuolat mažėjo. Atsižvelgiant į ES–10 valstybėms narėms taikytas sąlygas, nustatyti įdarbinimo iš ES–2 valstybių narių tikslai, be to, 2009 m. pradėta taikyti stebėsenos sistema, kuri bus taikoma iki ES–2 valstybės narėms nustatyto pereinamojo laikotarpio pabaigos (2011 m. pabaigos).

Atsižvelgiant į išsipareigojimą nedidinti darbo vietų skaičiaus, nauji politikos prioritetai turi būti įgyvendinti kuo **optimaliau paskirstant darbuotojus ir perskirstant etatus viduje**. Dėl šiose srityse taikytų tikslinių priemonių, iš 2009 m. peržiūros ataskaitoje ir 2010 m. pateiktų jos atnaujinimų matyti, kad nuolatos mažėja administracinį ir pagalbinių darbą dirbančių Komisijos darbuotojų.

Komisija kartoja savo išsipareigojimą mažinti pridėtines sąnaudas ir perskirstyti sutaupytas lėšas svarbiausioms veiklos sritims.

SANTRAUKA

- Komisija pažymi, kad deleguotiesiems leidimus suteikiantiems pareigūnams pavyko pašalinti trūkumus, susijusius su 25 % pernai pareikštų išlygų. Dėl to, be kita ko, geriau laikomasi dotacijų gavėjų deklaruotų išlaidų tinkamumo finansuoti taisyklių.
- Vis dar yra tobulintinų dalykų, ypač tam tikrose pasidalijamojo valdymo srityse. Komisija bendradarbiaus su valstybėmis narėmis, atsižvelgdama į padidėjusią jų atsakomybę pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 317 straipsnį. Ji ragina valstybes nares toliau stiprinti valdymo ir kontrolės sistemas, visų pirma pirmojo lygmens valdymo patikrinimus, prieš patvirtinant išlaidas Komisijai. Komisija toliau griežtai vykdys jai pavestą priežiūros funkciją, prašydama valstybių narių šalinti didžiausius jų valdymo ir kontrolės sistemų trūkumus, sistemingai ir tinkamu laiku nutraukdama ir sustabdydama mokėjimus ir prireikus atlikdama finansinių klaidų ištaisymus. Komisija ragina kitas institucijas remti jos pasiūlymą dėl metinių vadovų pareiškimų dėl visų išlaidų pagal netiesioginio arba pasidalijamojo valdymo principą, kurį ji pateikė, atsižvelgdama į Finansinio reglamento peržiūrą; ji taip pat ragina valstybes nares numatyti šių nuostatų įsigaliojimą.
- Komisija pripažįsta sunkumus, atsirandančius dėl sudėtingų dotacijų gavėjams taikomų taisyklių. Pagal kas trejus metus vykdomą Finansinio reglamento peržiūrą ji pateikė pasiūlymus dėl dotacijų schemų taisyklių supaprastinimo; šiuo metu ji siekia, kad būtų supaprastinti ir sektorių teisės aktai.
- ES viešojo pirkimo taisyklės turėtų būti modernizuotos. Pristatyta Žalioji knyga²⁵ dėl viešąjį pirkimą reglamentuojančių ES taisyklių atnaujinimo, kurioje aptariama daug galimų būsimos teisinės reformos aspektų. Komisija paskelbė, kad 2011 m. pabaigoje bus priimtas teisės akto pasiūlymas dėl viešojo pirkimo direktyvų persvarstymo.
- Komisija ragina kitas institucijas ir valstybes nares diskusijose dėl kitos daugiametės finansinės programos susitarti dėl finansavimo schemų struktūrų, taip pat jų vykdymo, valdymo ir kontrolės mechanizmų tobulinimo, kad pagerėtų jų veiksmingumas ir būtų užtikrinta veiksminga, proporcinga ir ekonomiška ES išlaidų kontrolė.
- Komisija pažymi, kad dauguma valdžios institucijų užbaigė didžiąją dalį projektų vietoje, vykdomų pagal sanglaudos politikos programas, ir deklaravo išlaidas. Nors sanglaudos politikos programos pagal pobūdį yra daugiametės, 2010 m. dėl padidėjusios operacijų apimties padidėjo būdingų klaidų rizika. Bendrai sanglaudos politikos srityje ataskaitiniais metais labai padidėjo klaidų lygis ir klaidingai išmokėtų lėšų suma. 2010 m. regioninės politikos srityje veikiančių generalinių direktoratų pareikštos išlygos susijusios su daugiau veiklos programų ir daugiau valstybių narių, nei ankstesniais metais. Užimtumo ir socialinių reikalų srityje išlygos pareikštos dėl mažiau veiklos programų nei 2009 m., tačiau dėl daugiau valstybių narių (2010 m. išlygos pareikštos dėl 43 programų, susijusių tiek su 2000–2006 m., tiek su 2007–2013 m. programavimo laikotarpiais, kurios vykdomos 10 valstybių narių, palyginti su 2009 m. 59 programomis 7 valstybėse narėse). Be to, 2010 m. Užimtumo, socialinių reikalų ir įtraukties generalinis direktoratas rėmėsi valstybių narių audito institucijų nurodytais klaidų lygiais, jeigu buvo nustatyta, kad jų kokybė tinkama. Dėl taikytų skirtingų metodų iš

²⁵ Žalioji knyga dėl būsimo ES viešojo pirkimo direktyvų (2004/18/EB ir 2004/17/EB) modernizavimo.

dalies galima paaiškinti, kodėl klaidų lygis nesutampa su Europos Audito Rūmų nurodytu klaidų lygiu.

- Komisija teigiamai vertina Danijos, Nyderlandų, Švedijos ir Jungtinės Karalystės iniciatyvą teikti neprivalomus nacionalinius pareiškimus. 2010 m. Komisija paskelbė Komisijos tarnybų darbinį dokumentą²⁶, kuriame išsamiai išnagrinėjo neprivalomų nacionalinių pareiškimų aprėptį ir turinį. Tame pačiame dokumente Komisija valdžios institucijoms pateikė technines rekomendacijas dėl didesnės pareiškimų papildomos naudos ir patikinimo pasidalijamojo valdymo srityje didinimo. Šis dokumentas Europos Parlamentui ir Europos Sąjungos Tarybai perduotas 2011 m. vasario 23 d. Rekomendacijose daroma išvada, kad Komisijos pasiūlyme dėl Finansinio reglamento numatyti metiniai vadovų pareiškimai, kuriuos pasirašo akredituotosios įstaigos, būtų pirmas praktiškesnis ir naudingesnis veiksmas. Šiai išvadai pritarta ir neseniai atliktame metinių apibendrinimų vertinime, kuriame daroma išvada, kad šių pagal dabartinę formą parengtų dokumentų papildoma nauda, kiek tai susiję su Komisijos patikinimo procedūromis, maža.

²⁶ Komisijos tarnybų darbinis dokumentas „Didesnė pareiškimų papildoma nauda. Patikinimo pasidalijamojo valdymo srityje didinimas“, SEC(2011) 250, 2011 2 23.